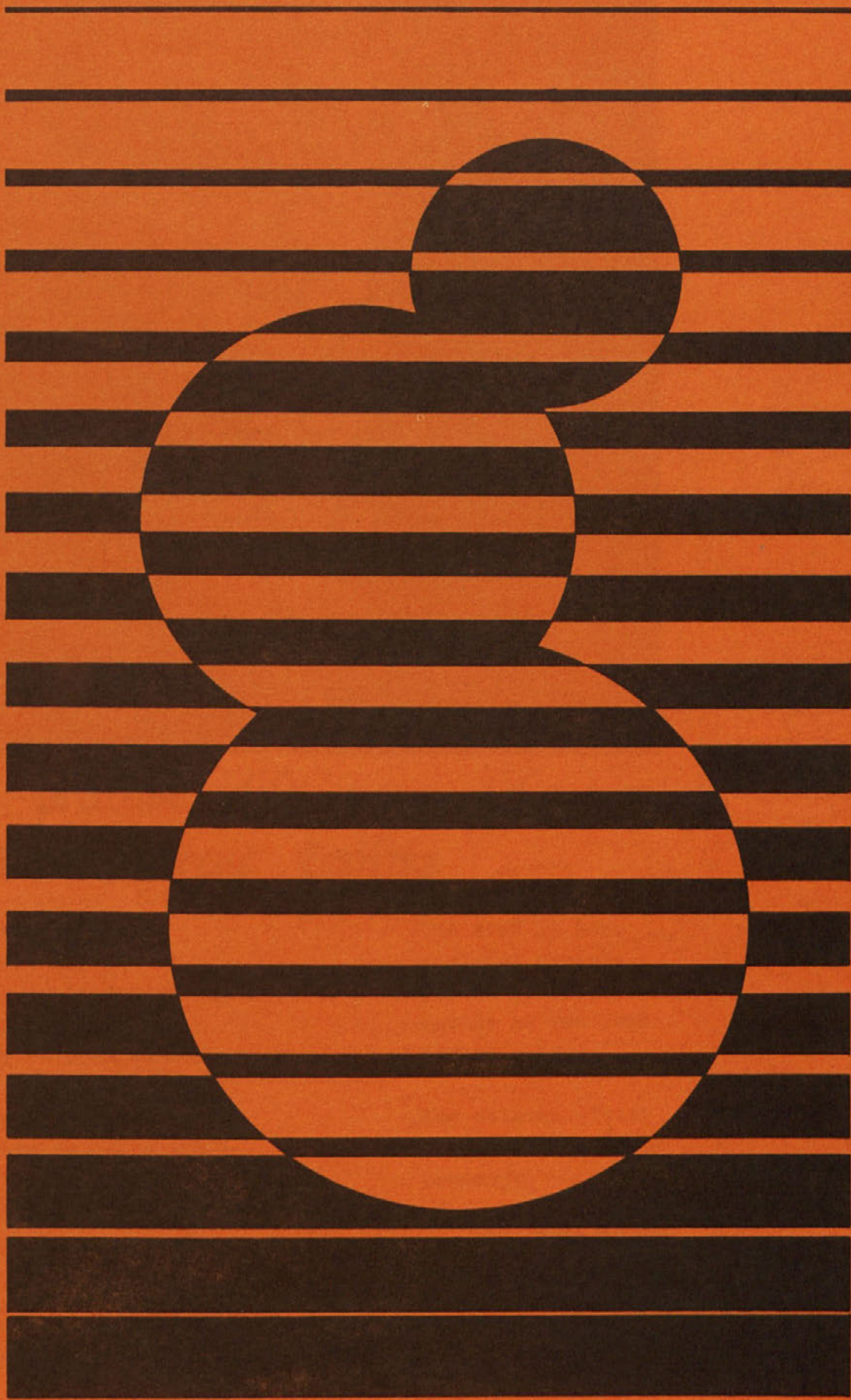

elektromotor

glasilo - leto II., št.5,
TOZD - ISKRA ŽELEZNIKI

maj 1980

Za praznik dela vsem delavcem in občanom iskrene čestitke

Zastave na hišah
in venci zeleni
ter pesem in radost
v ljudeh,
le kaj to pomeni.

Kaj neki se danes godi,
da cesta je polna ljudi,
ki v hribe, gozdove,
na polja hitijo,
pojo in se veselijo.

In to prav tisti ljudje,
ki vsak dan na delo hite.

Ves svet je lep,
pomladno cveteč,
povsod je lepo,
kot da se vsa lepa
narava raduje.

Ker delovni človek
svoj veliki praznik
praznuje.

ŠMID MATEVŽ

RDEČE ZASTAVE VIHRAJO

Delavski praznik praznujemo v času zelenja, pomladi, rdečih zastav in belega cvetja. Tako je spojeno dvoje; cvetje in kri. Pred več kot sto leti je bilo tako na ulicah "Chicaga", pozneje pa mestih vseh kontinentov. Delavski razred, ki se je začel osveščati svojega položaja, je med štrajki, puntom in revolucijo napovedal svojo pomlad.

Danes je podoba sveta drugačna. Spremenjena je že toliko, da je le še malo držav, kjer v delavskih rokah ne bi zaplapolala rdeča zastava. Ideja socializma je na pohodu tako močno poslegla v življenje posameznih držav, da se komaj znajdemo sredi zapletenih pojavov.

Prvi maj pa je tudi naš domači praznik. Ob njem čutimo spremembe in prihodnje naloge. Ustvariti popolnejšo vsebino delavskega in družbenega upravljanja je še vedno temeljna naloga sedanjosti in prihodnosti. Ob tej pa se pojavljajo še druge, ki prizadevajo naše življenje in pogoje, v katerih živimo. Vendar pa je prav, če ob Prvem maju predvsem mislimo in čutimo, da smo sestavni del revolucionarne fronte, ki je obdala naš planet z rdečimi zastavami dela in pomladnim cvetjem radosti.

Prvega maja bodo znova zavirale rdeče zastave, tudi na vseh številnih tovarnah v okviru naše združene Iskre. Ne gre pa tu samo za sunanje manifestacije naše delavske zavesti. V proletarskem, delavskem valu zgodovine, delavci tega sveta, minulih, sedanjih in prihodnjih časov, ki smo se strnili

ob klicu: Proletarci vseh dežel, združite se! smo prostrano, mogočno, enotno merje v nenehni plimi.

Pod geslom: Delu čast in oblast, je delavski razred snoval revolucionarno preobrazbo družbe, ki bo delu in delavskemu razredu priznala tiste vrednote, ki jih je ustvaril sam. Mnoga življenja so ugasnila za te velike cilje, ki še danes združujejo delavce raznih dežel v boju za svoje pravice in svojo zgodovinsko poslanstvo. Zato Prvi maj ni samo praznik naših delovnih ljudi, temveč tudi praznik mednarodne delavske solidarnosti in tako praznik vseh delovnih ljudi, ki se bojujejo za skupne cilje. Naši delovni ljudje svobodni grade novo družbo; nenehno snujejo, ustvarjajo in oblikujejo našo stvarnost, v kateri živi in dela naš delovni človek kot proizvajalec, ustvarjalec in upravljalca in zato je prav, da pred delavskim praznikom razmišljamo o tem.

Ko proslavljamo Prvi maj v miru in svobodi, ne smemo pozabiti tistih let trpljenja in borbe, ko se je človeštvu bližala in nato razdivjala doslej najstrašnejša vojna vseh časov, ki jo je sprožil nemški fašizem z željo, da si podredi in zasušnji ves svet. Da nam pozabo ne zatemni tistih težkih dni, je prav, da se spomnimo vseh, ki so se iz ljubezni do domače zemlje v borbi za svobodo in pravico svojega ljudstva žrtvovali, dali so največ, kar so imeli - svoja življenja. Če bomo torej ob praznovanju Prvega maja začutili v srcih hvaležnost do tistih, ki so se borili in umirali za to, da si danes jugoslovansko delovno ljudstvo na domačih tleh suvereno urejuje svojo usodo, kot gospodar na svojem, bomo s tem praznovanjem Prvega maja dosegli svoj namen.

Ne smemo pa prezreti tudi napredka v Selški dolini. Novi proizvodni obrati zaposlujejo in vzgajajo novega človeka, ki se je dvignil iz hlapčevanja. Zdravstvene ustanove skrbijo za zdrav in srečen rod. Šole posredujejo vsem potrebno izobražbo. Razna društva skrbijo za duševno hrano prebivalstva Selške doline. Življenje je urejeno in teče novim nalogam naproti.

Novi stanovanjski bloki, kopalnice, trgovina, veličasten spomenik padlim borcem za svobodo v Dražgošah, novi proizvodni obrati in asfaltirana cesta so plod prizadevanj občanov Selške doline. Dali so svoj delež v borbi za razvite rdečih zastav in podpirajo težnje voditeljev Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki se zavzemajo za enakopravnost med narodi in za mir v svetu.

Šmid Matevž

Tloris pritličja 0,00 - legenda

A. Obstoječa montažna hala
(šrafirano)

- 1) Izdelava in obdelava polizdelkov, obdelava odlitkov
- 2) Linija gredi
- 3) Garderobe
- 4) Skladišče polizdelkov
- 5) Kontrola polizdelkov
- 6) Vodstvo proizvodnje

B. Nova hala

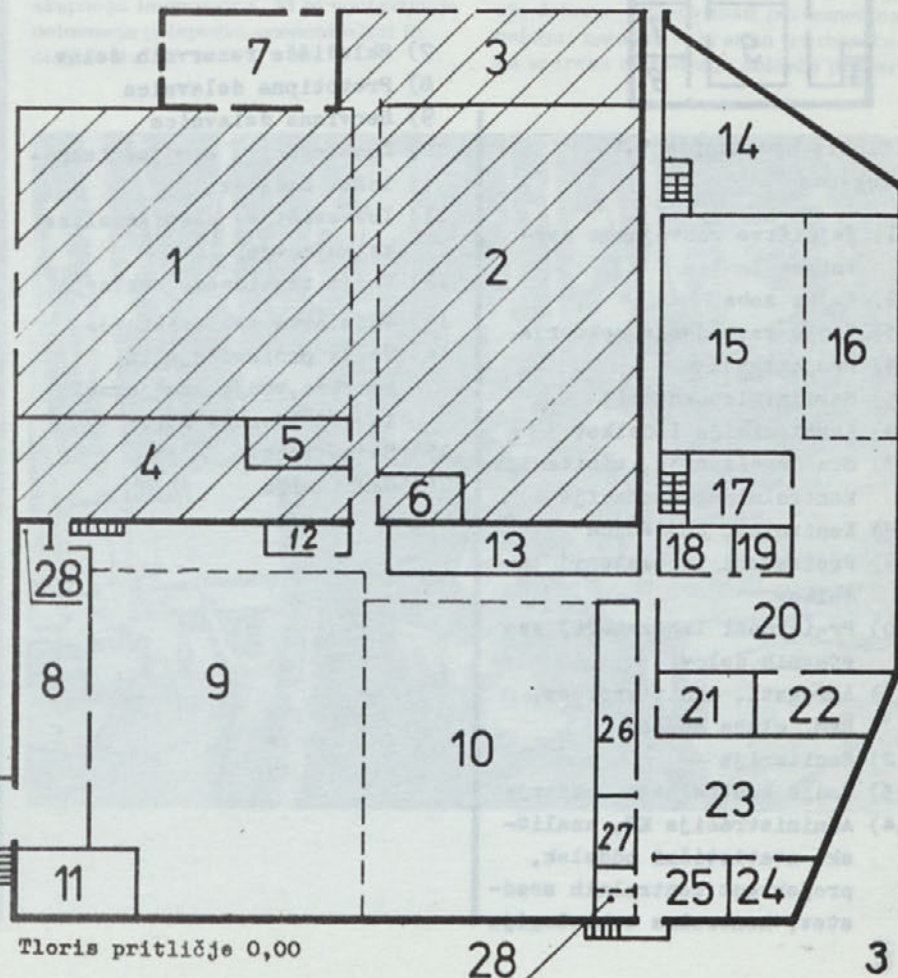
- 7) Lakirnica, polirnica
- 8) Ekspedit
- 9) Montaža motorjev
- 10) Izdelava rotorjev in statorjev
- 11) Transformatorska postaja
- 12) Vodstvo montaže
- 13) Toplotna podpostaja, sanitarije
- 14) Garderobe
- 15) Brusilnica
- 16) Ročna orodjarna
- 17) Kalilnica

Zaradi tlorisne zasnove in etažnosti objekta je bila izbrana armirano betonska skeletna konstrukcija, ki je gradbeno precej zahtevna. V nadaljnjem prikazujemo tlorise pritličja, I. nadstropja in II. nadstropja s predvideno razporeditvijo prostorov.

GRADIMO NOVO PROIZVODNO MONTAŽNO HALO

Že v prvi številki našega glasila so bile predstavljene obsežne investicijske naložbe, ki jih izvajamo oziroma so planirane za leto 1980.

V tem sestavku pa bomo skušali malo podrobneje predstaviti gradbena dela, ki so predvidena v okviru celotne investicije. Projekte za vse objekte je izdelal INDUSTRIJSKI BIRO Ljubljana, izvajalec gradbenih del je SGP TEHNIK Škofja Loka, strojne in elektro instalacije pa bo izvajalo podjetje INSTALACIJE Škofja Loka. Gradbeni nadzor pa vrši LOKAINVEST Škofja Loka. Gradbeni objekt, katerega gradnja se je pričela že v oktobru leta 1979, je proizvodno montažna hala, ki je locirana kot dozidava obstoječega objekta montaže in ima tlorisno površino v obliki črke L. Izgrajeno bo pritličje, I. nadstropje in delno II. nadstropje.

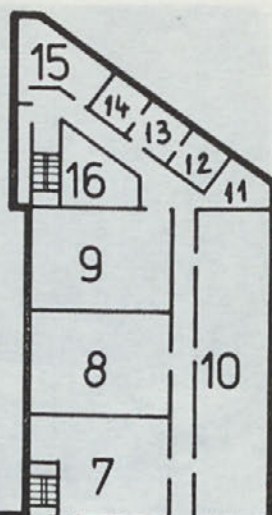

Tloris pritličje 0,00

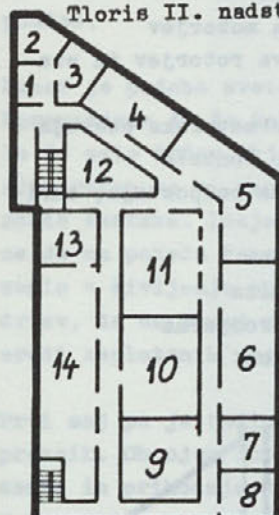
- 18) Skladišče materiala, polizdelkov in orodja za orodjarno
- 19) Vodstvo orodjarne
- 20) Strojna orodjarna
- 21) Elektro delavnica
- 22) Mehanska merilnica
- 23) Vzdrževanje strojev
- 24) Varilnica
- 25) Manipulativni prostor ob dvigalu
- 26) Skladišče vzdrževanja strojev
- 27) Vodstvo vzdrževanja strojev
- 28) Tovorno dvigalo

Floris nadstropja 5,15 - legenda

- 1) Tovorno dvigalo
- 2) Ekspedit
- 3) Montaža gospodinjskih aparatov in maloserijskih motorjev
- 4) Končna kontrola
- 5) Sanitarije
- 6) Skladišče embalaže in materiala za gospodinjske aparate

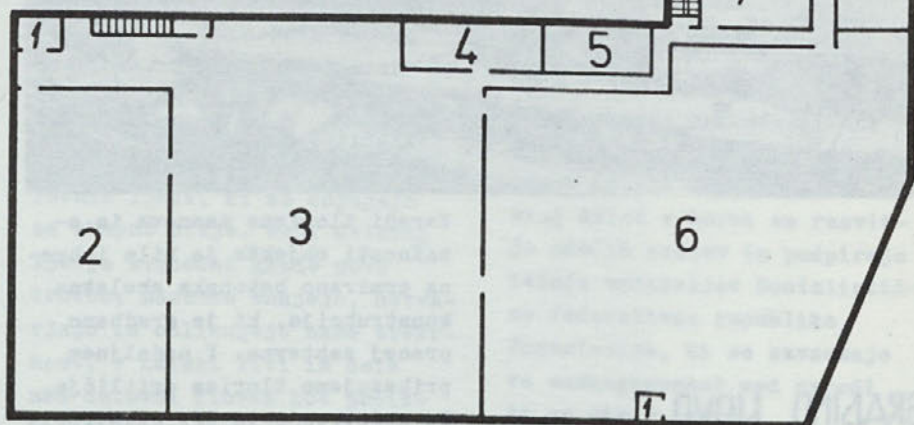

Floris II. nadstropje 9,00

Floris nadstropja 9,00 - legenda

- 1) Tajništvo razvojnega sektorja
- 2) Sejna soba
- 3) Vodja razvojnega sektorja
- 4) Projektanti
- 5) Merilni laboratorij
- 6) Konstrukcija izdelkov
- 7) Standardizacija, tipizacija kontrola dokumentacije
- 8) Kopirnica, knjižnica
- 9) Preizkusni laboratorij izdelkov
- 10) Preizkusni laboratorij sestavnih delov
- 11) Agregati, arhiv vzorcev, RFM, gluha komora
- 12) Sanitarije
- 13) Vodja kontrolnega sektorja
- 14) Administracija KS, analitsko statistični oddelek, projektant kontrolnih sredstev, kontrolna tehnologija

Floris I. nadstropje 5,15

- 7) Skladišče rezervnih delov
- 8) Prototipna delavnica
- 9) Servisna delavnica
- 10) Konstrukcija orodja, tehnološki oddelek
- 11) Investicije, plan, analize, kalkulacije
- 12) Vodja tehničnega sektorja
- 13) Tajništvo tehn.sektorja
- 14) Vodja proizvodnje in montaže, vodja orodjarne in vzdrževanja str.
- 15) Sejna soba
- 16) Sanitarije

Poleg glavnega objekta je predvidena tudi gradnja raznih pomožnih objektov, ki zaradi svojih specifičnih zahtev ter predpisov varstva pri delu in požarne varnosti morajo imeti svoje lokacije.

Tako je skupno s podjetjem NIKO Železniki predvidena gradnja skladišča vnetljivih tekočin, ki bo izvedena tudi že v tem letu.

Že v letu 1979 je bila izgrajena nova toplarna v ALPLESU, katere soinvestitor je bila tudi naša tovarna. Konec meseca aprila bo IMP Ljubljana pričel z montažo teplotne podpostaje, ker razvodom po celotni tovarni, kar bo omogočilo, da se bo mo že jeseni priključili na krajevni toplovod.

Naslednja naloga, ki jo moramo izvesti v letošnjem letu, je ureditev kanalizacije in priključitev na glavni kanal, s čimer se bomo priključili na že izgrajeno čistilno napravo.

Pomanjkanje vode v krajevnem vodovodu nam narekuje tudi izgradnjo črpališča tehnološke vode, ki bo izgrajen skupno s tovarno NIKO in bo zadovoljeval potrebo po tehnološki vodi za obe tovarni. Poleg tega pa bomo morali zaradi pogojev požarno varstvenega soglasja izgraditi tudi črpališče požarne vode, ki bo izvedeno z izgradnjo na reki Sori.

Ne najmanj pomembna, čeprav jo omenjamo nazadnje, pa je predvidena tudi zunanja ureditev, ki bo obsegala:

1. asfaltiranje tovarniških površin
2. ograditev tovarne
3. ureditev parkirišča za osebne avtomobile.

Za vsa ta predvidena dela bodo potrebna velika finančna sredstva, ki jih bomo morali ustvariti z dobrim poslovanjem v letošnjem letu.

Vsa dela zaenkrat potekajo po operativnem planu in ni večjih kasnitev.

Lojže Megušar
Šmid Nande

DELOVNI PRISPEVEK KOT PODLAGA ZA UDELEŽBO PRI DELITVI SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN DELOVNA USPEŠNOST (UČINKOVITOST) KOT SESTAVINA DELOVNEGA PRISPEVKA

Ustava in Zakon o združenem delu uveljavljata načelo delitve po delu z določbo, da ima vsak delavec v združenem delu pravico udeležbe pri delitvi sredstev za osebne dohodke na podlagi delovnega prispevka, ki ga je dal v delovnem procesu. Da bi vsak delavec pri delitvi sredstev za osebne dohodke prejel delež, ki ustreza njegovemu prispevku, je nujno ugotoviti njegov delovni prispevek. Določanje meril in ugotavljanje delovnega prispevka je odgovorno in zapleteno delo zaradi tega, ker delovni prispevek ni enovita kategorija, ampak jo lahko razčlenimo na sestavine in te nato še naprej.

Struktura delovnega prispevka je naslednja:

Med tremi temeljnimi sestavinami, na katere lahko razčlenimo delovni prispevek delavca, zaradi njihove medsebojne različnosti ni mogoče uporabiti skupnega imenovalca, ki bi ugotavljanje delovnega prispevka poenostavljalo in olajševalo.

Vrsta in zahtevnost dela je izraz družbene delitve dela. Ugotavljanje vrste in zahtevnosti dela, ki ga v delovnem procesu opravlja posamezni delavec, omogoča upoštevanje količine enostavnega dela pri delitvi sredstev za osebne dohodke. Vrsto in zahtevnost dela opredeljuje tehnologija in organiziranost dela v vsakem izmed delovnih procesov.

Delovna uspešnost (učinkovitost) pa izkazuje aktivnost in učinkovitost delavca v delovnem procesu in je v vsakem primeru vezana na posameznega delavca, skupino delavcev ali celotni kolektiv. Delovna uspešnost ni enovita kategorija, ampak jo sestavlja vrsta sestavin, ki se med delovnimi procesi lahko razlikujejo in se tudi pojavljajo v različni pomembnosti in intenzivnosti.

V zvezi z ugotavljanjem delovne uspešnosti, je delovski svet naše TOZD na svoji redni seji dne 2.4.1980 obravnaval dopolnjena navodila za vrednotenje delovne uspešnosti, katera je delovski svet posredovala služba za organizacijo. DS je po razpravi soglasno sprejel sklep, da se sprejmejo dopolnjena navodila v predloženem besedilu.

Skrajšana vsebina sprejetih navodil za vrednotenje delovne učinkovitosti je naslednje:

Delovna učinkovitost ali delovna uspešnost je ena od treh osnovnih komponent delovnega prispevka delovca na osnovi katerega se ugotavlja višina osebnega dohodka vsakega delovca.

Glede na navedeno dejstvo je ugotavljanje delovne učinkovitosti permanentna naloga; najmanj enkrat na tri mesece pa je treba za vsakega delovca prever-

jati njegovo učinkovitost. Tudi v času, ko se pripravlja nov pravilnik za vrednotenje delovne uspešnosti, pri čemer se bodo uporabljali samo merljivi kriteriji, moramo delovno učinkovitost ugotavljati.

Vse dokler ne bo sprejet nov pravilnik moramo delovno učinkovitost ugotavljati po veljavnem pravilniku o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke.

Po navedenem pravilniku, za ugotavljanje neposredne učinkovitosti uporabljamo najmanj naslednje tri kriterije:

U1A - količina dela

U1B - kakovost dela

U1C - uspešnost pri uporabi sredstev

V času, odkar ugotavljamo učinkovitost po tem pravilniku, se je vedno bolj pogrešal še najmanj en kriterij, z uporabo katerrega bi lahko v večini primerih delovno uspešnost bolj učinkovito ugotavljali, predvsem merili. Ker pravilnik določa, da moramo uporabljati najmanj tri kriterije, bomo v bodoče poleg že navedenih treh uporabljali še četrti kriterij, katerega bomo imenovali:

U1D - odnos do dela oz. nalog

Ta četrti kriterij bomo uporabljali lahko pri vrednotenju delovne učinkovitosti vseh delavcev, obvezno pa ga je treba upoštevati pri vrednotenju delovne učinkovitosti režijskih delavcev. Navedeno zahtevo pogojuje predvsem dejstvo, da v režiji nimamo normativov za količino dela in je zato poleg količine opravljenih nalog, treba še vedno ugotavljati, kakšen je dejanski odnos delavca do dela oz. nalog. Seveda pa se ta kriterij lahko uporabi tudi v proizvodnji.

Opis posameznih kriterijev:

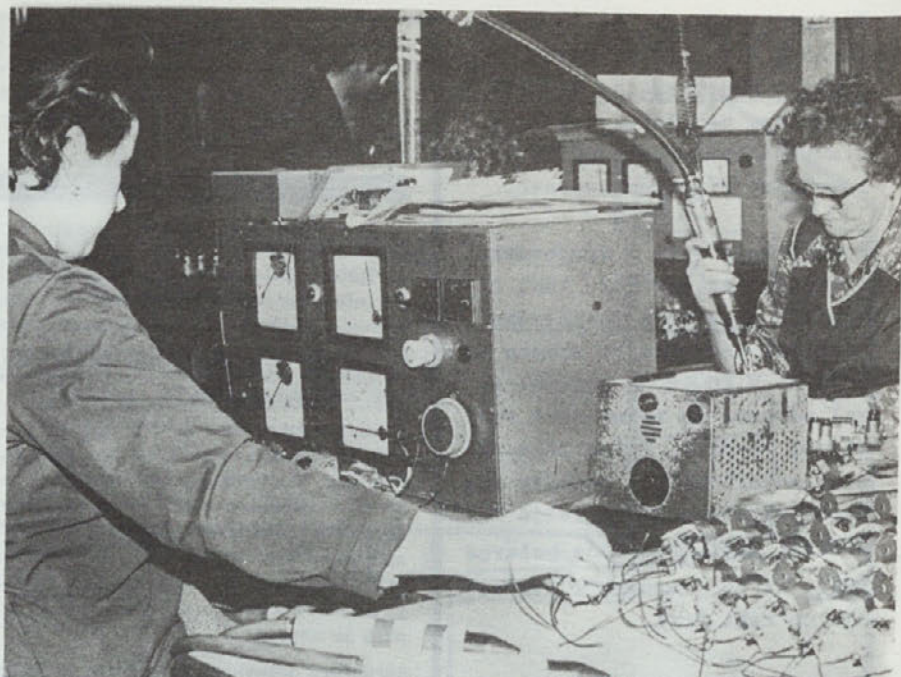
U1A - količina dela. Kriterij presojamo po množini dela na časovno enoto, ali za določeno nalogo porabljen čas. Vrednotimo vedno dejansko učinkovitost v primerjavi s pričakovano. Pri tem obvezno upoštevamo izkoriščanje delovnega časa. Izkoriščanje delovnega časa ugotavljajo nadrejeni.

U1B - kakovost dela. Kriterij presojamo po kvaliteti opravljenih nalog, pogostnosti napak, izmeta in drugih pomankljivosti. Pri merjenju kakovosti dela v proizvodnji se poslužujemo podatkov sektorja za kakovost.

U1C - uspešnost pri uporabi sredstev. Kriterij presojamo glede na ravnanje s sredstvi, (material - osnovni, pomožni, orodje, stroji, vozila, finančna sredstva) in glede na odnos do stroškov.

U1D - odnos do dela in nalog. Kriterij presojamo glede na dejansko prednost delu, glede na spoštovanje naročil oz. navodil nadrejenih, kakor tudi na spoštovanje organizacijskih predpisov o poslovanju.

Kot osnova za vrednotenje režijskih delovnih nalog je razvid del in nalog, v katerem so za vsakega delavca določene naloge, katere v določenem času mora poravnati, oz. se od njega pričakuje, da jih bo opravil. Delovno učinkovitost ugotavljamo po vseh štirih kriterijih.

Pri delavcih v proizvodnji, pri katerih so dela normirana, se vrednoti samo 2., 3. in 4. kriterij. Količina dela je odvisna od doseganja norme in vpliva ocen ostalih kriterijev.

Pri vrednotenju uporabljamo naslednje tri stopnje za vsak kriterij posebej:

1. stopnja - ne dosega pričakovanja

2. stopnja - dosega pričakovanja

3. stopnja - presega pričakovanja

Stopnje povprečne učinkovitosti so določene z veljavnim pravilnikom.

Imamo dvojne vplive učinkovitosti na posamezni kriterij in sicer:

a) vplivi učinkovitosti za delovce, ki delajo v normi, so sledeči:

U1A - 52 %

U1B - 15 %

U1C - 13 %

U1D - 20 %

100 %

b) vplivi za delovce v režiji pa so sledeči:

U1A - 40 %

U1B - 15 %

U1C - 15 %

U1D - 30 %

100 %

Predlog - oceno učinkovitosti poda vedno nadrejeni za svoje podrejene.

Samoupravne izvoljene komisije po oddelkih oz. delovnih skupinah proučijo predloge in jih sprejmejo ali pa zavrnejo. V primeru, da se komisija s predlogom ne strinja, skupaj s predlagateljem ocene še enkrat prouči, na podlagi zapisov predlagatelja, dejansko učinkovitost delavca.

Nadrejeni, ki predlog daje, ne more biti član komisije! Da bi nadrejeni res lahko dal realno oceno učinkovitosti vsakega podrejenega, mora stalno spremljati

delo svojih podrejenih in vsa odstopanja od pričakovane učinkovitost evidentirati. V ta namen za vsakega podrejenega vodi obrazec EVIDENCA DELOVNE UČINKOVITOSTI, od enega do drugega vrednotenja.

Na ta obrazec vpiše samo tisto nalogo, pri kateri je delavec dosegel boljšo ali slabšo učinkovitost od pričakovane. Poleg naloge vpiše stopnjo ocene in sicer ena ali tri za vsak kriterij, število opravljenih ur in obrazložitev podpovprečne ali nadpovprečne ocene. Ta evidenca lahko služi tudi komisiji pri dokončnem odločanju.

Iz obrazcev EVIDENCA DELOVNE UČINKOVITOSTI prenese nadrejeni podatke na obrazec KARTON ZA VREDNOTENJE UČINKOVITOSTI. Navedeni obrazec nadrejeni pri vrednotenju izstavi za vsakega delavca.

Na obrazec najprej prenese vse podatke o učinkovitosti, nato pa izvrši izračun, kot je to določeno v navodilih.

Način izračuna količnika učinkovitosti na tem mestu ni prikazan, ker vsled odmerjenega prostora ne morem prikazati obrazcev, ki se bodo pri tem izračunu uporabljali. Kompletna navodila za vredenotenje delovne učinkovitosti so dobili vsi vaši nadrejeni, vsi člani DS, predsedniki družbeno političnih organizacij in vodilni delovci. Kogarkoli zanima način izračuna, lahko pravilnik oz. navodila, dobi pri navedenih.

Nadrejeni, ki so določeni, da oceno dajejo za svoje podrejene, so dolžni prvič, ko se ocenjuje po tem načinu, podati oceno za vse svoje podrejene. Prva ocena bo veljala za mesec maj 1980. V zvezi s tem morajo nadrejeni že od 5. maja dalje spremljati delo svojih podrejenih in vsa odstopanja od pričakovane učinkovitosti evidentirati na že omenjenih obrazcih.

Predloge ocen morajo nadrejeni predložiti komisijam do 20. v mesecu. Ističasno predložijo tudi že izpisan zapisnik.

Takoj naslednji dan morajo ocenjevalne komisije pregledati predloge ocen in izpeljati postopek usklajanja s predlagateljem, v kolikor se s predlaganimi ocenami ne strinjajo. Najkasneje do 22. v mesecu morajo komisije oddati zapisnik v kadrovski oddelek tovarne. Kadrovski oddelek do 25. v mesecu mora podatke o vrednotenju delovne učinkovitosti posredovati v oddelek za obračun osebnih dohodkov. Kadrovski oddelek po tem datumu izda za vse nove ocene tudi nove dokumente - sklepe, od katerih enega prejme tudi delavec. Dokumente podpišejo predsedniki samoupravno izvoljenih komisij.

Tako kot je bilo že v uvodu teh določil določeno, je treba vsaj enkrat na tri mesece preverjati učinkovitost delavca. Pri tem je mišljeno, da je treba na najmanj tri mesece predložiti komisijam nove predloge ocen učinkovitosti. Na teh predlogih so lahko iste ocene kot takrat, lahko pa so tudi nove, v kolikor se je učinkovitost posameznikov spremenila. Predlog za spremembo učinkovitosti pri

določenih delavcih, lahko nadrejeni podajo tudi vsak mesec. V tem primeru morajo komisije zasedati mesečno, prav tako pa je treba vse naloge v zvezi s tem opraviti v kadrovskem oddelku in oddelku za obračun osebnih dohodkov, mesečno. Uveljavljanje pravic delavcev iz tega področja določa veljavni pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD, v členih 140 in 147.

Izvršni svet sindikata bo od 20. aprila dalje organiziral zbornice delovnih ljudi po oddelkih oz. sektorjih, na katerih boste izvolili komisije, katerim bodo vaši nadrejeni 20. maja posredovali predloge ocen učinkovitosti.

Vodja službe za organizacijo
Franc Kavčič

VLOGA GOSPODARSKEGA SEKTORJA

Tako kot v vsaki družbi, državi, družini, tako je treba tudi v tovarni smotrno gospodariti. Za tako gospodarjenje pa so prav tako kot v družbi, državi in družini tudi v tovarni

potrebni določeni ljudje, ki z izvrševanjem svojih nalog prispevajo svoj del k uresničevanju odnosno realizaciji zadanih si nalog in ciljev.

V tem kratkem članku bi želel na kratko predstaviti tiste službe, za katere celo nekateri smatrajo, da so nepotrebne, vendar mora vsakomur po treznejšem preudarku biti jasno, da so te službe še kako potrebne. Kot primer naj navedem, kaj bi se zgodilo, če bi v družini žena pozabila kupiti kruh in mleko.

Da ne bi do takih problemov prihajalo, je torej v moderni tovarni potrebno imeti štab ljudi, ki skrbi za prodajo, nabavo, uvoz, izvoz, kooperacije, skladiščenje, odpremo, transport, planiranje itd. Sicer pa omenjene funkcije še zdaleč niso dovolj za uspešno poslovanje in proizvodnjo. Ne moremo si kaj, da ob tem ne bi pomislili tudi na druge, prav tako zelo važne člene v verigi, kot so proizvodnja z montažo, kontrola, razvoj, računovodstvo s financami in ostale službe.

Problematika prodaje se kaže v stalni borbi za trg in potrošnika na eni strani, kakor tudi

za budno spremljanje politike sistema cen in vključevanje odnosno koordiniranje med proizvodno in prodajno sfero.

Vse prevečkrat pri tem pozabljamo na kompleten, konkreten in hiter servis.

Kvaliteta in dober servis pomenita najboljše reklamo za vsako hišo.

Problematika nabave je v letošnjem letu tako pereča, da le s skrajnimi naporji ne le zaposlenih v nabavi, ampak tudi ostalih, dostikrat žal le "gasimo" požar, ki se mu pravi neizdobra repromateriala ali nepravočasna izdoba. Prepričan sem, da velika večina ljudi s to problematiko ni seznanjena, zato smatram za pravilno odločitev, da se skozi naše glasilo informira čimvečji krog zaposlenih v naši tovarni. Hkrati naj bo te vrstice razumeti kot poziv k objavljanju člankov v našem glasilu v smislu

širokega informiranja. Ta poziv ne velja le delavcem v nabavi, pač pa tudi v ostalih oddelkih.

Problematika uvoza je spričo dokaj neugodne zunanjetrgovinske bilance države, ki pa jo podražitve nafte v svetu še bistveno slabšajo, resnično najbolj kritična točka v tovarni in le zahvala delavcem, ki se s tem pečajo stalno ali občasno, gre da ni prišlo do večjih zastojev. Ne smemo se tolažiti s tem, da so nekatere tovarne že morale ustaviti proizvodnjo.

Problemi izvoza niso majhni, saj je v svetu čutiti dokaj veliko krizo, kot je dvig cen, odpuščanje delovne sile, nenormalna inflacija itd, kar povzroča nestabilnost na večini svetovnih tržišč. Mnogi med nami se spominjajo časov, ko smo imeli samo enega kupca in ko se je kriza pri tem kuvcu, ki je odkupil preko 50 % naše proizvodnje, odrazila v tem smislu, da so mnogi naši delavci morali ostati doma na neplaniranem dopustu. Na srečo ta kupec, ki kupuje iz leta v leto nekaj več, sedaj predstavlja le 1,5 % celotne proizvodnje in nas eventualna kriza pri njem veliko manj prizadene. Kljub temu pa moramo tega kupca spoštovati, saj je prinesel v Železnike tudi veliko dobrega v smislu razvoja, tehnologije itd.

Seveda pa je poslovno zdaleč najboljši učinek od mednarodnih kooperacij, saj preko njih na naše tržišče dobavljamo kvalitetne izdelke tako iz zapada kakor tudi iz vzhoda. Kooperacija je vrsta izmenjave blaga za blago med dvema partnerjema, kjer sta drug z drugim najtesneje povezana in kjer ostala tržna nihanja nimajo tako močnega vpliva, saj je prodajalec v isti osebi tudi kupec. Smatram, da je kooperacije treba še naprej lepo gojiti in jih oplemenjevat. Ni odveč, če o-

menim, da smo pred nedavnimi prejeli zelo redko mednarodno nagrado Zlati Merkur, ki se podeljuje za izvozno aktivnost.

Dokaj pereča je problematika v SOT-u, saj se je fizičen volumen blaga povečal v zadnjih letih za večkrat in nam tako primanjkuje dobrih prostorov za skladiščenje odnosno hrambo blaga. Nered v skladiščih je dostikrat opravičen, dostikrat pa kljub prostorski stiski neopravičen. Bližajo se časi, ko bomo imeli na razpolago dovolj kvalitetnega prostora za hrambo in tedaj bo treba dokazati, da so bile težave res objektivne in ne subjektivne značaja.

V današnji zaostreni situaciji gospodarjenja se moramo vsi maksimalno angažirati in dodati svoj delež k stabilizaciji. Ne pozabimo, da s stabilizacijo tovarne stabiliziramo sebe!

Vodja gospodar. sektorja
Dolinar Igor, oec.

MEDNARODNE KOOPERACIJE

Nadaljevanje iz prejšnje številke, kjer smo opisali sodelovanje med nami, firmo GIRMI in BRAUN. Tokrat nadaljujem s firmo:

AEG Telefunken - Kooperacijsko pogodbo smo podpisali 7. maja 1975. Del uprave branže za široko potrošnjo s skupnimi službami ima sedež v Nürnbergu, proizvodnja sesalcev pa je v Rothenburgu. Tovarna malih gospodinjskih aparatov, kamor spadajo tudi sesalci, šteje preko 2500 zaposlenih. Tovarna

je bila zgrajena pred 15 leti in je bila ponovno dograjena, ravno zaradi velikega povečanja proizvodnje sesalcev vseh vrst. Delo v montaži traja od 7 - 12 in od 13 - 16 ure za redno zaposljene. Za izredno zaposljene pa traja delovnik od 17 - 22 ure. Delo na strojih, predvsem brizganje plastike, pa je v treh izmenah, ravno tako kot pri nas. Firma AEG je s svojimi izdelki poznana po celem svetu. Na področju sesalcev zagotovo spada v sam vrh svetovne kvalitete. Za precejšnje število sesalcev, ki jih AEG prodaja predvsem na zahodnih trgih, so sesalne enote narejene v naši tovarni. Zaradi velike konkurence na zahodnem trgu vlada med proizvajalci sesalcev velika borba za obstoj, predvsem pa tukaj igra glavno vlogo kvaliteta, cena in funkcionalnost izdelka. Kvaliteta izdelka močno zavisi od kvalitete motorja, zato se moramo zavedati, da so prevzemni pogoji izredno strogi. Vsi motorji, ki v celoti ne ustrezajo zahtevani kvaliteti, jih kupec pošlje v brezplačno popravilo. Vsa manipulacija, transport in ostali stroški pa bremenijo nas. Zato bi bilo prav, da sleherni član našega kolektiva prispeva svoj delež k izboljšanju kvalitete, kajti na ta način lahko prihranimo zelo veliko. Iz dosedanjega sodelovanja lahko ugotovimo, da

je v celoti posel za oba partnerja zelo uspešen. Priznati je treba, da so se naše strokovne službe, predvsem pa razvoj in tehnologija, zelo hitro prilagodile zahtevam zahodnih kupcev. Zaradi tega smo razmeroma v kratkem času dobili vse potrebne ateste in s tem tudi redna naročila. V tekočem letu bomo obhajali že milijonti motor ki smo ga poslali AEG. Iz tega je razvidno, da smo v celoti na pravi poti, in da je ta kooperacija v celoti izpolnila vse sklepe samoupravnih organov. Iz proizvodnega programa je tudi razvidno, da vsako leto osvojimo vsaj dva nova izdelka, v tem letu jih bomo pa morda še več.

Elektro Praga Hlinsko ČSSR - Kooperacijsko pogodbo smo podpisali v začetku leta 1976. S firmo EPH sodelujemo na področju sesalcev za prah tipe ISKRA 417 in 418. Teh sesalcev ne montiramo v naši tovarni, temveč zanje pošiljamo na EPH naše sesalne enote, garancijske liste, navodila za uporabo in nalepke za na embalažo. Za tak način sodelovanja smo se odločili zaradi mednarodne delitve dela in ožje specializacije. S tem smo pridobili toliko, da ne rabimo manipulativnega prostora za skladiščenje in proizvodnjo.

Hkrati pa vemo, da ima EPH dobro opremljeno montažo sesalcev saj jih dnevno montirajo preko 3000 kom.

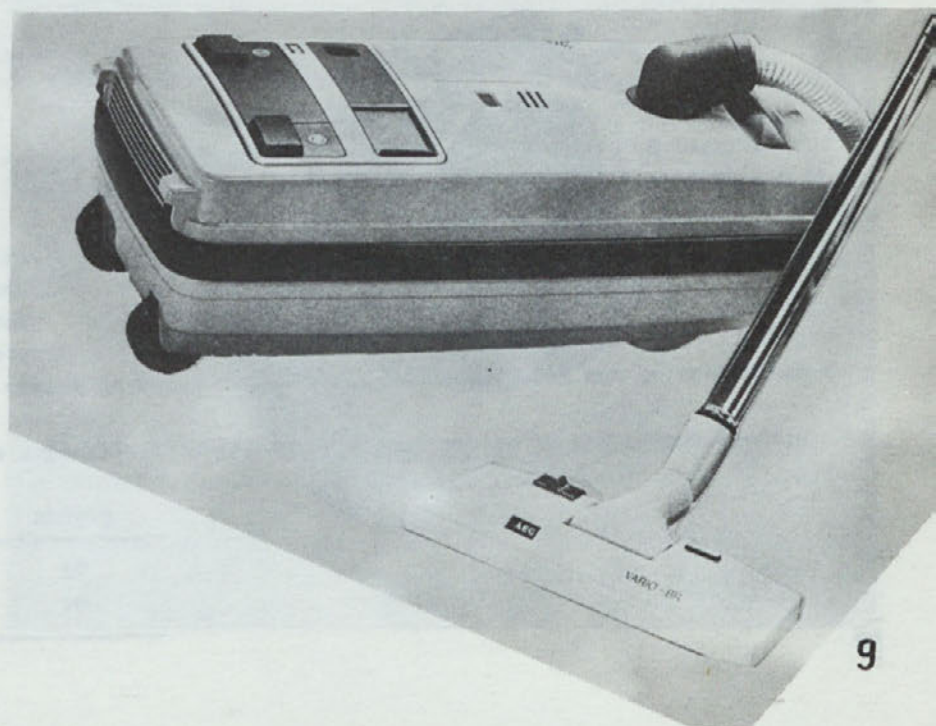
EPH je največji proizvajalec malih gospodinjstevskih aparatov v vzhodnih socialističnih državah. Izdelujejo tudi mešalnike, kavne mline, razne sušilce las, pekače, predvsem pa vseh vrst ročnih strojkov, ki služijo za predelavo hrane. Zanimivo je, da letno izdelajo preko dva milijona ročnih mesoreznic. Iz tega področja so baje največji na svetu.

Tovarna se tudi močno širi. Osvojili so proizvodnjo sesalnih enot z enakim postrojenjem, kot je naše. EPH ima razvito tržišče skoraj po celem svetu. Njihova izvozna organizacija MERKURIA - PRAGA je poznana v širnem svetu predvsem zaradi dokaj kvalitetnih izdelkov cenene vrste. Njihov izvozni program pa je zelo širok, saj izvažajo od jedilnega pribora do lovskega orožja.

S firmo EPH in MERKURIA smo ravno v teh dneh podaljšali kooperacijsko pogodbo za naslednjih pet let. V tem času bomo razširili medsebojno sodelovanje na nove izdelke, predvsem na področju sesalcev.

NADALJEVANJE PRIHODNJIČ

Ribič Ivan

MEHANSKI RAZVOJ IN NJEGOVA
VLOGA PRI PROGRAMIRANJU IZDEL-
KOV KONKURENČNIH NA SVETOVNIH
TRŽIŠČIH

Danes ugotavljamo, da je naša država na zunanjih trgih neučinkovita, saj smo z neprestanim zviševanjem cen izdelkov in ob upoštevanju njihove kakovosti presegli meje, ki jih zahteva svetovni trg. S tem, da je proizvodnja v naši TOZD pretežno vezana na zunanji trg lahko istočasno, ko govorimo o uspešnosti naših izdelkov na svetovnem tržišču, ugotavljamo tudi dejansko stanje doma.

Če govorimo o konstrukciji konkurenčnega izdelka, potem se moramo seznaniti z nekaterimi posebnostmi mednarodnega tehnično razvitega sveta.

Danes govorimo, da se bije v svetu tehnološka vojna. Tu sodeluje sodobna oprema, sodobna tehnologija, organizacija in vse, kar spada v industrijsko

proizvodnjo dvajsetega stoletja. To je torej vojna znanja, kjer se poskušajo odstraniti vsi slabo organizirani in nekonkurenčni prodajalci izdelkov. Za sodobno proizvodnjo je bolj značilno znanje kot pa surovine, energija in delovna sila.

Danes uporabljajo tehnično visoko razvite države pri snovanju izdelkov približno petkrat več računalniške tehnike, kot pri nas, kar omogoča krajši razvojni čas in s tem večjo tržno učinkovitost. Ugotovljeno je, da bo zaradi tehnoloških in znanstvenih dosežkov v naslednjih desteh letih polovica svetovne proizvodnje izdelovala izdelke, ki se danes še ne proizvajajo in jih ljudje širše še v glavnem ne poznajo. Uvedba novih izdelkov in izpopolnjevanje obstoječih pa je izključno posledica znanja in razpoložljivih sredstev za proizvodnjo, ki pa so spet le posledica zmaterializiranega znanja.

Danes se ob spoznanju konkurenčnosti izdelka od vanj vložene ga znanja združujejo v svetu velike tovarne, ki pravzaprav vsaka zase predstavljajo za

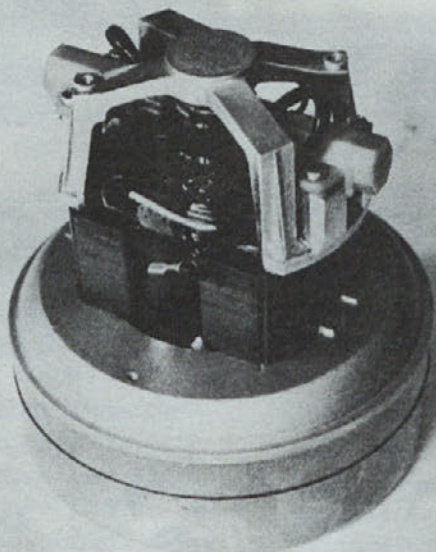
nas pojem najbolj dovršene tehnične znanosti. Združevanje Philipsa z Blaupunktom itd je samo posledica neizprobnega boja na zunanjem trgu.

Tako stanje na tržišču, kjer se tudi mi pojavljamo s svojimi izdelki, zahteva tudi od nas popolnoma drugačen pristop do razvoja izdelka. Zavedati se moramo, da naš izdelek, ko prestopi meje, že zadene na konkurenco. Danes je svet postal tako majhen, da je lahko ta konkurenca tako iz Amerike kot iz Japonske. Ta potencial, ki prihaja iz nasprotnega tabora, je v znanju lahko pravi gigant. Vzemimo n.pr. firmo National, ki združuje več svetovnih firm z vodilno japonsko Matsushita Electric, in ki demonstrira svojo moč z 52 tisoči patentov na gospodinjskih aparatih in gospodinjski opremi. V razvoju v Osaki na Japonskem, ki je po površini petkrat večji, kot je naša tovarna, pa dela več tisoč vrhunskih strokovnjakov.

Vsa ta spoznanja pa zahtevajo tudi od nas sodoben pristop do konstrukcije izdelka.

Nadaljevanje prihodnjič!

Bandelj Bojan, dipl.ing.

BOLEZnine V PRVEM TROMESEČJU LETA 1980

Navajamo podatke o bolezninah za januar, februar in marec letošnjega leta. Za primerjavo pa navajamo še podatke o bolezninah za lansko leto (za našo TOZD in z Občino Škofja Loka). Od celotnega razpoložljivega delovnega časa je odpadlo na bolezni:

	januar 1980	februar 1980	marec 1980	1979	Občina 1979
- do 30 dni	3,09 %	4,20 %	4,03 %	3,617 %	2,97 %
- nad 30 dni	1,92 %	2,04 %	1,91 %	1,992 %	1,65 %
-nosečnost in porod.	2,05 %	1,64 %	1,57 %	3,483 %	1,08 %
Skupaj	7,06 %	7,88 %	7,51 %	9,092 %	5,70 %

Če odštejemo izostanke zaradi nosečnosti in poroda imamo skupaj boleznin:

	januar 1980	februar 1980	marec 1980	1979	Občina 1979
bolezni do 30 dni in nad 30 dni	5,01 %	6,24 %	5,94 %	5,609 %	4,62 %

Vidimo, da je odstotek bolezenskih izostankov večji kot znaša odstotek teh izostankov v občini za lansko leto. Najbolj boleči so bolezenski izostanki do 30 dni, ki so (izraženi v odstotkih) večji kot v lanskem letu in ki jih moramo pokrivati iz čistega dohodka TOZD - to je iz svojega žepa.

V letu 1979 smo plačali iz čistega dohodka TOZD za bolezni do 30 dni skoraj 189 starih milijonov din (točneje 188.8 starih milijonov din), letos pa že:

v januarju 14,7 starih milijonov din (točneje: 14.693.590)

v februarju 19,48 starih milijonov din (točneje: 19.475.999)

v marcu 20,02 starih milijonov din (točneje: 20.020.935)

ali skupaj 54,2 starih milijonov din. Za toliko je torej naš čisti dohodek v prvem tromesečju manjši.

Skok Janez

KADRI V PRVEM TROMESEČJU LETOŠNJEGA LETA

Po gospodarskem planu za leto 1980 moramo imeti povprečno zaposlenih 833 delavcev, od tega: 15 z visoko izobrazbo, 12 z višješolsko izobrazbo, 97 s srednješolsko izobrazbo, 183 s kvalifikacije in 526 ostalih.

Po mesecih je bilo stanje zaposlenih:

januar: 831 delavcev

februar: 832 delavcev

marec: 834 delavcev

Povprečno število zaposlenih za te mesece je 832,3 delavcev ali malenkost manj kot je predvideno z gospodarskim planom za letos.

V teh mesecih letošnjega leta se je zaposlalo 17 delavcev, odšlo pa jih je 10 kot kažejo spodnje razpredelnice:

	januar	februar	marec	Skupaj
prišlo	8	5	4	17
odšlo	4	4	2	10

	Prišlo	Odšlo
1. Tehnišni sektor: obdelovalnica	1	3
montaža	6	4
orodjarna	1	-
vzdrževanje	1	-
TPP	2	-
2. Sektor za kakovost	2	1
3. Gospodarski sektor	2	-
4. Splošni sektor	2	2
Skupaj	17	10

Kvalifikacijska struktura 17 delavcev, ki so se zaposlili je sledeča:

3 z visokošolsko izobrazbo, 3 kvalificirani, 11 pa ostalih (to je priučenih in NK)

Prišli pa so: iz JLA 2, iz Alplesa 2, iz Nikota 2, iz LTH 2, iz obrti 1, iz inozemstva še je vrnil 1, končala sta šolanje in se zaposlila 2, na novo zaposlenih 5.

Kvalifikacijska struktura 10 delavcev, ki so zapustili naš TOZD pa je bila sledeča: 2 kvalificirana, 8 priučenih. Zapustili pa so nas iz sledečih vzrokov: v JLA je šel 1, izjave so dali 3. (od tega je šla 1 v Iskro Kranj, 2 pa v Alplesa), upokojili so se 3, disciplinska izključitev 2, in 1 iz neznanega vzroka.

Stanje 31/3.1980 je bilo tako:

	Plan 1980	31/3.1980
VŠ	15	14
ViŠ	12	11
SS	97	89
KV/VK	183	161
Ostali	526	559
Skupaj	833	834

Skok Janez

IZ SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE

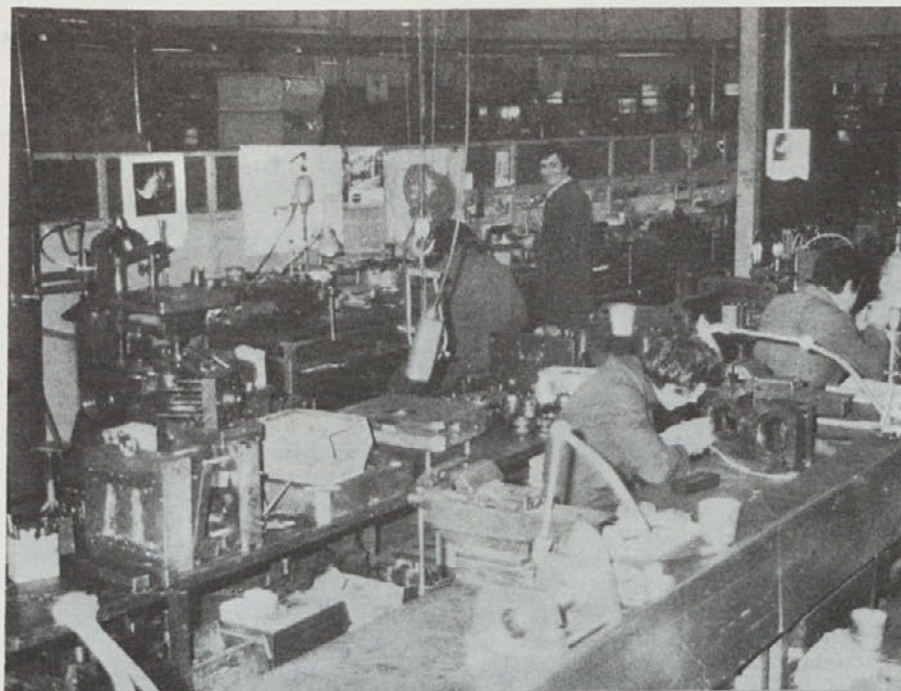
Škofjeloška občina je v preteklem srednjeročnem obdobju med vsemi gorenjskimi občinami povečevala zaposlenost z najvišjimi letnimi stopnjami, večinoma preko 3 odstotke, dosegle pa so tudi 5 odstotkov. V primerjavi z ostalimi gorenjskimi občinami so sicer v

Škofji Loki realne možnosti za nekoliko večjo rast zaposlenosti glede na to, da je generacijski prilivom možno pokriti naravni odliv iz delovnega kontingenta ter na novo odpreti do 2,4 odstotka novih del in nalog.

Domačo ponudbo delavcev v občini sestavljajo poleg generacijskega priliva oziroma priliva iz šol še evidentirane delovne rezerve in letos tudi napovedani viški, ki nastajajo ob reorganizacijah, tehnoloških spremembah itd. Skupna ponudba delavcev je približno 680 delavcev, kar pa nikakor ne zadostuje za takšne potrebe po kadrih, kot so jih organizacije združe-

nega dela nepovedale v začetku tega leta. V popisu letnih potreb po kadrih so prijavile skupaj 1434 potreb po delaveh, od tega 393 za nadomeščanje naravnega odliva in izpopolnitev izpraznjenih delovnih mest, ki do 31. decembra lani niso bila zasedena ter 1041 dodatnih potreb; torej potreb na račun odpiranja novih del in nalog, povečanega števila izvajalcev na obstoječih delih itd. Ocenjeni kadrovski primanjkljaj za pokrivanje takih potreb je 760 delavcev, od tega preko 500 kadrov ozkega profila, ki ga sestavljajo priučeni in nepriučeni delavci.

Na osnovi sprejetih kriterijev za omejevanje rasti zaposlenos-

ti ter zbranih dodatnih informacij o vzrokih za predvideno rast zaposlenosti so biti pripravljene predlogi sprememb v dveh variantah. Pri prvi varianti je bila upoštevana možnost da vse organizacije, ki bodo aktivirale kakršnokoli investicijo začeto v preteklih letih tega srednje-ročnega obdobja in tiste organizacije, ki so tako investicijo oživilo v preteklem letu, pa je kadrovske še niso izpolnile, lahko zaposlijo vse potrebne delavce. Tudi v delovnih organizacijah družbenih dejavnosti, finančno-tehničnih in poslovnih storitev ter v delovnih skupnostih skupnih služb bi lahko sprejeli le delavce povezane z uresničevanjem novih investicij. Ta varianta je torej izključila iz možnosti zaposlovanja delovne organizacije, ki letos ne predvidevajo ničesar novega. Druga varianta pa je upoštevala možnost zaposlovanja v vseh tistih organizacijah združenega dela, ki so podpisale samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne pogoje pri zaposlovanju pod pogojem, da te standarde tudi zagotavljajo. V obeh variantnih predlogih se je izkazalo, da za pokrivanje

vseh nadomestnih potreb in predlaganih dodatnih potreb v občini še vedno primanjkuje nekaj delavcev (30 do 270) in to v skupnem številu. Primanjkljaj je največji pri priučenih in ne priučenih delavcih, kažejo pa se viški razpoložljivih kadrov na nivoju poklicne in srednje strokovne šole.

Izvršni odbor skupščine občinske skupnosti za zaposlovanje je zaradi tega sklenil predlagati delovnim organizacijam, naj ne pokrivajo v celoti nadomestnih potreb, ker je prav v njihovem okviru preko polovico zahtev po ozkih profilih; poskušajo naj uresničiti delovne programe in gospodarske načrte z iskanjem notranjih rezerv ter porazdelitvijo del, prednost pri zaposlovanju pa dajo strokovnim kadrom, ki kljub stabilizacijskim ukrepom ne smejo ostati nezaposleni.

Med pripravljanjem uskladitvene bilance je bila na zborih skupščine občine obravnavana tudi sprememba resolucije o izvajanju družbenega plana občine za obdobje 1975 do 1980 v letu 1980, ki je v poglavju o materialnih okvirih razvoja v tem letu prinesla še rigoroznejša

določila glede možnosti dodatnega zaposlovanja v OZD. Po predvidevanjih teh določil se lahko v občini Škofja Loka letos zaposli dodatno le 259 delavcev, kar predstavlja 2 odstotka glede na sedanje število zaposlenih. To določilo dosledno uresničuje določbe republiške resolucije, ki nalaga razvitim regijam in občinam, da omejijo novo zaposlovanje na obseg prirastka aktivnega prebivalstva. Po njem torej v skupnem številu naravni prirastek občine zadošča za pokrivanje možnih novih del in nalog. Ker so bile določbe sprejete na zborih skupščine občine, tudi veljajo in so obvezne za vse TOZD, DO in druge subjekte, ki se usklajujejo v skupnosti za zaposlovanje. Ne glede na sprejeto obveznost pa ostaja naloga za vse dejavnike v občini, da budno spremljajo dejansko ustreznost vključevanja priliva iz šol v zaposlitev glede na pričakovani višek strokovnih kadrov in da tekoče pripravljajo ukrepe za preprečitev nezaželenih pojavov. Glede na vse to bo potrebno usklajevanje zaposlovanja tudi v medobčinskem prostoru.

Joži Puhar

OBJAVA REZULTATOV VOLITEV V TOZD ISKRA ŽELEZNIKI dne 11.4.1980

I. V samoupravne organe TOZD Iskra Železniki in delegatov za DS, delovne organizacije ŠIROKA POTROŠNJA, ter delegata za samoupravno delavsko kontrolo pri DO Iskra Široka potrošnja

1. Stanje zaposlenih in vpisanih v volilnem imeniku 835
2. Od tega je volilo 715 ali 85,6 %
3. Se volitev ni udeležilo vsled: bolezni, porod. dopusta, rednega dopusta, sl. odsotnosti itd. 120 ali 14,4 %
4. Veljavnih glasov - nic je 687 ali 96,06 %
5. Neveljavnih 28 ali 3,94 %

IZVOLJENI KANDIDATI

A) Delavski svet TOZD ISKRA Železniki:

1. Razvojni sektor:
Rejec Jožica 360
2. Gospodarski sektor:
Kavčič Janez 419
3. Računovodski sektor:
Koblar Rezka 389
4. Štabne službe:
Kavčič Franc 352
5. Splošni sektor:
Benedik Tone 504
6. Sektor za kakovost:
Čufar Tone 394
Blaznik Francka 371
7. Tehnični sektor:
 - a) operativna priprava proizvodnje:
Pegam Lado 424
 - b) tehnološka priprava proizvodnje:
Tarfila Filip 351
 - c) obdelovalnica:
Nastran Mici 518
Koblar Lado 496
Benedičič Štefan 440
Golja Viko 404
Rihtaršič Rezka 399
 - d) avtomatske stiskalnice:
Arnol Stane 337
 - e) livarna:
Kokalj Srečko 513
 - f) orodjarna, vzdrževanje:
Nastran Jože 424
Rejc Vinko 386
Kavčič Rafko 387
 - g) montaža elektromotorjev:
Benedičič Jožica 543
Demšar Francka 537
Kemperle Pavla 506
Tolar Jelica 500
Kavčič Ivanka 493
Markelj Helena 486
 - h) montaža gospodinj. aparatov:
Kenda Jure 325
 - i) montaža sesalcev:
Šmid Milica 390

B) Disciplinska komisija TOZD ISKRA Železniki:

1. Kandidati TOZD Iskra Železniki:
Debeljak Viko 606
Zgaga Stane 599
Tabernik Marija 591
Gregorc Cveto 590
Fajfar Tine 587
Sikimič Dragica 587
Ribič Ivo 586
2. Zunanji predstavniki:
Bertoncelj Metod, ALPLES Železniki
Tolar Alojz, NIKO Železniki

C) Samoupravna delavska kontrola TOZD ISKRA Železniki:

Gaser Maks	456
Blaznik Filip	419
Lušina Franc	419
Bernik Marjan	367
Derlink Darinka	366
Šmid Marjan	356
Gartner Janko	344

D) Delegati izvoljeni v DS DO ISKRA Široka potrošnja:

Nastran Vinko	561
Kemperle Stane	560
Pogačnik Matevž	537
Rakovec Janez	442

E) Delegat za samoupravno delavsko kontrolo DO ISKRA Široka potrošnja:

Šolar Tone	596

II. V samoupravne organe SOZD ISKRA

1. Stanje zaposlenih in vpisanih v volilni imenik TOZD Iskra Železniki 835
2. Od tega je volilo 715 ali 85,6 %
3. Se volitev ni udeležilo: bolezen, dopust, porod. dopust, sl. odsotni itd. 120 ali 14,4 %
4. Veljavne glasovnice 637 ali 89,1 %
5. Neveljavne glasovnice 78 ali 10,9 %

Od predlaganih kandidatov smo prejeli naslednje število glasov:

A) Delavski svet SOZD ISKRA :

1. Bergant ing. Franc 616
2. Glušič Peter 615
3. Jesenovec Janez 612
4. More Jaka 608
5. Penko Silvo 607

B) V odbor za samoupravni nadzor SOZD ISKRA :

1. Zalar Srečko 603
- Jurjavčič Miran 602

Volilna komisija

KRAJEVNA SKUPNOST BUKOVICA ~ BUKOVŠČICA

Krajevna skupnost Bukovica - Bukovščica je nastala šele pred dobrimi petimi leti z združitvijo krajevnih skupnosti Bukovica in Bukovščica. Po teritoriju, ki ga zavzema, spada med večje KS škofjeloške občine, po številu prebivalcev pa je nikakor ne moremo šteti med takšne, saj zaradi velike razdrobljenosti na celotnem območju živi le okrog 830 ljudi. Osrednja centra sta vasi Bukovica in Bukovščica, poleg teh dveh pa je na območju KS še osem vasi in sicer: Ševlje, Knape, Pozirno, Praprotno, Spodnja Luša, Stirpnik, Strmica in Tomaževo.

Samopríspevek za rekonstrukcijo in del nove trase ceste zbirajo tudi na Stirniku, v načrtu pa je tudi preureditev ceste na Tomaževo. Na praprotnem pa so sredstva samopríspevka namenjena za ureditev kanalizacije.

V elementih plana za razdobje 1981-1985 smo predvideli nadaljevanje začelih del, popolnoma nerazvito je telefonsko omrežje, podružnični šoli sta zastareli, brez telovadnic in prostorov za otroško varstvo, tudi razvita kulturna dejavnost nima primernih prostorov.

Elemente plana smo poslali vsem OZD, v katerih so zaposleni naši krajanj. Od njih pričakujemo sklenitev samoupravnih sporazumov, ki bi omogočili dotok dela sredstev iz čistega dohodka od brutto OD na zaposlenega krajana. Le tako bo omogočen kontinuiran razvoj celotnega zaledja OZD.

Rejec Lojze

Zaposlenih je 240 krajanov, večina v Železnikih in Škofji Loki, od tega 54 v naši tovarni. KS Bukovica - Bukovščica spada med tiste KS, ki na svojem območju nimajo nobene organizacije združenega dela.

Iz same strukture KS - to je naseljenost na velikem območju - izhaja tudi glavni problem, to so cestne povezave.

Asfaltirana je le glavna cesta po dolini in odsek proti Luši, vse ostale pa so makadamske, ta pa mnogokje ni več kos obremenitvam.

Vendar krajanj ob teh problemih niso stali križemrok. Leta 1977, ko je potekel prvi samopríspevek v višini 3 % od netto osebnih dohdkov, ki je bil namenjen izgradnji mustu čez Soro, je bil samopríspevek ponovno izglasovan in sicer namensko po vaseh. Krajanj vasi, ki gravitirajo k cesti Ševeljska pot - Bukovščica plačujejo 3 % samopríspevek za rekonstrukcijo in asfaltiranje te. V lanskem letu je bil narejen del trase, na kateri sta nedokončana le še dva mostova, ostalo cestišče pa je bilo preurejeno in razširjeno. Predračun za celotno investicijo presega vsoto desetih milijonov. Poleg samopríspevka so se krajanj odločili še za dodatni enkratni prispevek in priskočili na pomoč s prostovoljnimi delom.

Vsak dela sposoben krajan je opravil 50 ur! Del sredstev za dokončanje investicije bo prispevala občinska komunalna skupnost, del pa organizacije združenega dela. Naša TOZD je prispevala 40 000 din. Treba je naglasiti, da brez trajne povezave z OZD, v katerih

so zaposleni krajanj naše KS, ne bomo mogli uresničiti vseh načrtov.

Vaščani Bukovice zbirajo sredstva samopríspevka za Gasilski dom, v katerem je predviden tudi prostor za potrebe KS in bo "pod streho" še v letošnjem letu. Iz istih sredstev je bila urejena javna razsvetljava. Tudi športno igrišče je tik pred asfaltiranjem.

AKCIJA MLADINE

DELO V PROSTI SOBOTI - PRISPEVEK
MLADINE K STABILIZACIJI

Pogosto slišimo pripombe na račun današnje mladine. "Včasih je bilo drugače, delali smo, danes ne pokažejo ničesar." Seveda mladi tega ne slišimo radi! Nočemo biti slabši od prejšnjih generacij. Če je potrebno znamo tudi mi prijeti za delo.

Da je res tako, je dokazala naša akcija v okviru stabilizacijskih naporov v tovarni. Mladi smo se med prvimi odločili, da hočemo naša stabilizacijska hpenja dokazati z dejanji, ne le z besedami.

Sobota 29.III. je bil dela prost dan, vendar vsi stroji v tovarni niso mirovali. 45 mladih se je odločilo da z delom doprinese svoj delež k boljšim rezultatom poslovanja. Delali smo povsod tam, kjer je to najbolj potrebno, to pa so vsi oddelki proizvodnje.

Akcija je bila pri mladih zelo dobro sprejeta. Skoraj ga ni bilo, ki bi odklonil sodelovanje. Delalo se ni nič manj, ali pa celo bolj zavzeto kot ostale dni, ko k pridnosti sili norma.

Z rezultati smo lahko popolnoma zadovoljni. Vrednost izvršenih del je po natančnih izračunih le nekaj manj kot 9 starih milijonov. In to ni tako malo!

Pomen akcije pa ne gre soditi le po materialni plati. Skupno udarniško delo mlade povezuje, krepi zaupanje v lastne sposobnosti in pripadnost kolektivu.

Živimo v družbi, ki si je za cilj postavila delavsko samoupravljanje. To pa niso le pravice in ugodnosti. V današnjem svetu je veliko nasprotij, ta pa lahko povzročijo težave tudi v našem gospodarstvu. Uspešno jih bomo prebrodili le, če bomo enotni in bo vsakdo storil, kar je v njegovi moči. Tudi naše sedanje težave so zelo resne. Posebno mladi smo poklicani, da kar največ prispeva - mo k uspešnemu poslovanju.

S tem dokazujemo, da smo vredni nasledniki mladine, ki je stala v prvih vrstah revolucije in povojni obnovi porušene domovine. Naloge, ki so pred nami se razlikujejo od tistih izpred desetletij, niso pa nič manj pomembne.

Delo v prosti soboti dokazuje, da je v mladih dovolj volje in zagnanosti in da smo lahko kos vsakršni nalogi, ki se postavi pred nas. Naše delo zavrta nezaupanje, ki ga nekateri starejši imajo do sedanje mladine.

Seveda akcija ni zajela vseh mladih v tovarni, niti ni imela tega namena. Tisti, ki tokrat niso bili povabljeni k sodelovanju, bodo imeli še dovolj možnosti. Že v bližnji prihodnosti načrtujemo akcijo, v kateri se bomo lotili urejevanja okolice tovarne. Prepričan sem, da bodo mladi tudi tokrat pokazali svojo voljo do dela in pripadnost našemu kolektivu in celotni samoupravni skupnosti!

Predsednik OO ZSMS Iskra
Vidic Hubert

KNJIGE, DOSTOPNE VSAKOMUR

Na ta ali oni način večkrat razmišljamo o knjigi, zlasti v zadnjem času, ko nas k temu spodbujajo številne, družbeno organizirane akcije, s katerimi želimo delavca bolje seznaniti z možnostjo nakupa dobrih in poceni knjig.

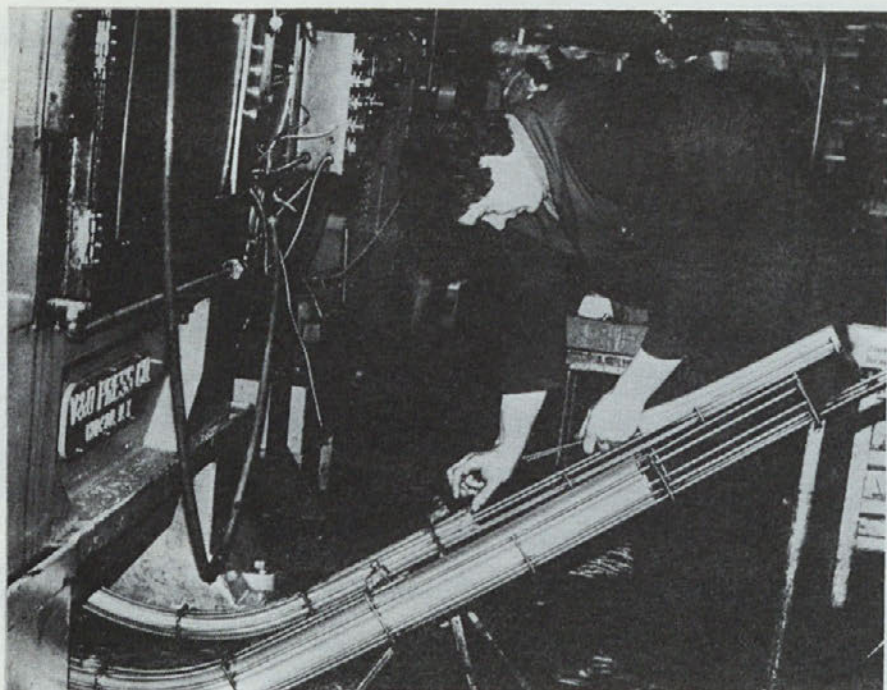
Eden od načinov, kako delavcem, kmetom in študentom, ki prejemajo nižje osebne dohodke, omogočiti nakup prav tako dobrih knjig, kot jih ponujajo številni akviziterji komercialnih založb, ponavadi za precej več denarja, je izvirni način prodaje preko poverjenikov, ki se ga poslužuje Prešernova družba. Poverjeniki Prešernove družbe s ponujanjem knjig ne služijo denarja, temveč kot kulturni in družbeno-politični aktivisti izpolnjujejo tisto kulturno poslanstvo, ki ga je Prešernovi družbi že leta 1953 določila njena ustanoviteljica, Osvobodilna fronta slovenskega naroda.

V tistih temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, kjer Prešernova družba skupaj s sindikatom in Socialistično zvezo še ni našla poverjenika, lahko delavci in občani knjige naročajo tudi po pošti. Seveda pa tu včasih ne vedo, da morajo naročilo poslati čimprej, kajti le naročniki, ki plačajo knjige do 30. junija, prejmejo v zbirki brezplačno tudi nagradno knjigo.

Pa pogledjmo, kakšna bo zbirka Prešernove družbe v letu 1980:

PREŠERNOV KOLEDAR ZA LETO 1981

SLOVENSKE OTROŠKE PESMI iz zbirke tistih ljudskih in u-

metnih pesmi, ki jih otrok najprej sliši iz materinih ust, v izboru Janeza MENARTA in z ilustracijami Marlenke STUPICA.

Anton INGOLIČ: DELOVNI DAN SESTRE MARJE. Pripoved iz življenja medicinske sestre in njenega srečavanja s problemi sodobnega mestnega življenja.

Stevan JAKOVLJEVIČ: VELIKA ZMEDA- Kronika o razpadu kraljevske Jugoslavije, tako tragičnem za naše ljudstvo.

Prod. dr. Miha LOKAR: ZDRAVJE V DRUŽINI- Poljudno pisana knjiga, polna dobrodošlih nasvetov za vsakogar, od otroka do starih ljudi.

Broširano zbirko bodo naročniki prejeli za 190 din, v celo platno vezano pa (pri tej bo broširan samo koledar) za cenc 240 dinarjev.

POMEMBNO: Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 30. junija 1980 bodo prejeli še nagradno knjigo brez doplačila. Ta bo:

Max von der Grün: BLODNI OGENJ IN PLAMEN, roman. Izredno živo in zanimivo napisana pripoved delavca, ki je čisto po svoje, brez blišča, zato pa trpko doživljal čas nemškega gospodarskega "čudeža".

Vse navedene knjige bodo naročniki prejeli konec novembra 1980.

Razen te, redne letne zbirke, izdaja Prešernova družba tudi zbirko LJUDSKA KNJIGA, v kateri bodo naročniki za ceno 440 dinarjev prejeli 6 izbranih, prevedenih romanov iz svetovne književnosti, ki izhajajo skozi vse leto; pa revijo OBZORNIK, reprodukcije slik, značke, Poezije in drugo.

NASLOV: Prešernova družba, Borsetova 27, Ljubljana, telefon: 21-440.

Pripis uredništva:

Menimo, da je prav, da se pridružimo in podpremo prizadevanja Prešernove družbe, da kar najbolj razširimo krog naročnikov dobre in poceni knjige. Predlagamo, naj bi to nalogo prevzela Komisija za kulturo pri OO Sindikata naše TOZD.

1. MAJ V SVOBODI

Priprave za praznovanje Prvega maja v prvem letu svobode so potekale že mesec prej. Ožji odbor zadruga "NIKO" in KUD-a Železnikov je pripravil izčrpen program, v katerem so sodelovale vse vasi v okolici Železnikov. Pod vtisom zlate svobode je prebivalstvo Selške doline dalo svoj dušek prav na delavski praznik - Prvi maj.

Vsi do zadnjega so hoteli izraziti solidarnost delavskemu razredu, proletarcem, kovačem iz Železnikov, zato so kot ena družina, otroci, mladina in odrasli sprejeli naloge za praznovanje Prvega maja v centru Železnikov in s tem tudi izvajanje kulturnega programa.

Osrednja proslava se je izvedla na Egrovem vrtu pred vilo, katere izgled je tedaj pričaral podobo pravljичnega kraja. Jasno sončno jutro, ptičje žvrgolenje, vsa okolica v samem cvetju in zelenju je nudila pašo za sleherno oko, kajti do svobode je bil ta kraj nedostopen za tako zvano rajo. V lahнем jutranjem vetru so plapolale zastave, mlaji so se dvigali visoko v nebo oviti z venci in parolami. Ob že naprej določeni uri so se iz vseh krajev Selške doline pričeli zgriinjati ljudje z okrašenimi vozovi, na njih je bil živžav, harmonike, petje, vriskanje, rezgetanje konj in cviljenje koles preobteženih, starih in mladih, deklet in fantov nasmejanih obrazov, kateri so vzbujali veliko spoštovanje in začudenje, kajti pisane narodne noše so se lepo prelivale s cvetočo naravo. Tega narodnega slovenskega oblačila pa okupator ni in ni našel, da bi ga uničil. Zavedni Slovenci so ga skrili devet klafter pod zemljo.

Razigrano maso ljudi so reditelji organizirano spravili v povorko, katera je pod koračnico godbe na pihala krenila skozi nekdanjo malo Moskvo na Egrov vrt, katerega smo zasedli do zadnjega mesta. Glas trobente je naznanil pričetek kulturnega programa, zato se je narod umiril, program pa se je odvijal tekoče: govorniki so tolmačili pomen Prvega maja, pevci so peli borbene pesmi, recitatorji so navduševali z domoljubnimi recitali in odvijal se je venec narodnih plesov. Prebivalci, prisotni na tem

slavju, so za vsako izvedeno točko ploskali in vzklikali gesla za Prvi maj, prvič v svobodni lepi Selški dolini. Program je bil dolg, tako da je sonce že močno pripekalo, ko so zadnji nastopajoči zapustili slavnostni oder. Srečni in zadovoljni so se ljudje pričeli razhajati. Okrašeni vozovi so zopet zaškripali, harmonike glas in vriski so se počasi oddaljevali iz nekdanj nedostopnega vrta.

Tako smo praznovali Prvi maj po letu dni svobode. Visoka razredna zavest je tedaj še vladala med ljudmi, zato se je kulturno delo lepo razvijalo. Če povem, da smo od leta 1946 do 1970 speljali preko oderskih desk nad dvesto iger in proslavam ta podatek zgovorno priča o pripravljenosti ljudi za prostovoljno delo na kulturno-prosvetnem polju. Kaj takega danes ne zaznamo več. Vse se izmika delu v društvih. Če hočem biti še bolj kritičen, naj povem še to, da zadnja letá tudi obiski na proslavah in izvajanjih dramskih del močno upadajo, da mladina nima malo posluha za to zvrst dejavnosti. In če grem še dalje, da pri vsej množičnosti mladine, zaposlene v podjetjih Selške doline, ne upamo zbrati toliko sodelujočih, da bi spravili na oder kako Finžgarjevo delo, katero zahteva do trideset nastopajočih, zato predvidevam, da se bo kaj kmalu z ozirom na star igralski kader, družba znašla v šah matu, predvsem še s povečano industrijo in prilivom nove delovne sile. Teško bo brez kulturne dejavnosti v podjetjih dosegati dobre delovne rezultate. Teško bo brez dela na prosvetnem polju obdržati ravnotežje med dobrim in slabim in današnjo mladino pravilno usmerjati v delovno in družbeno zavestnega občana, upravljalca naše samoupravne socialistične Jugoslavije.

Šmid Matevž

DOBRO JUTRO ~ ČRNI SVAT

Tisti dan, bila je sobota, nisem imel namena zgodaj vstati, kajti pod odejo v zgornji izbi prijazne in gostoljubne Krivčeve domačije je bilo prijetno, zunaj pa je bil strupeno mrzel veter. Na osojni strani Davče je ležala še debela snežna odeja, medtem ko so bile sončne lege že kopne. Ta dan sem se namenil, da pogledam za sledovi velikega petelina, in sicer v tisti del lovišča, kamor le redko kdo zaide - na Murrove.

Ko sem se dodobra zdramil, nisem več vzdržal pod odejo. Saj navsezadnje, ležal bi lahko tudi doma. Hitro sem vstal, se oblekel in odšel v "hišo", kjer je kmečka peč še vedno dihala prijetno toploto. Medtem ko sem se obuval in pripravljaj svojo lovsko ropotijo, med katero je posebno mesto zavzemal fotoaparats 300 mm teleobjektivom, je gospodinja Milka že pripravila zajtrk, ki mu je dodala še obvezno turško kavo.

Po krepkem zajtrku sem zakoračil v hladno, a čudovito lepo jutro. Izpred domačije se mi je ponudil lep pogled proti Poreznu, na bohinjske gore z ponosnim Triglavom in na Ratitovec pa tja proti daljnim kamniškim planinam.

Po trdo zmrznjenem snegu sem se podal v breg proti Šorčanovi domačiji. Fotoaparats sem imel pripravljen "na strel" in oprezal na vse strani za plenom. Po dobri polurni hoji, ki me je prijetno ogrela, sem ob gozdni jasi nenadoma zaslišal znani ropot petelinjih peruti in prepričan sem bil, da sem petelina "zamrazil", da sem ga zaradi premalo previdne hoje po zmrznjenem snegu splašil. Toda, hip nato sem ga že zagledal na tleh, kako se šopiri, kleplje in brusil. Hitro sem se stisnil na kopno ob macesnovo deblo, od koder sem imel lep pogled na jaso, kjer je petelin plesal in pel. Previdno sem pripravil aparat in začel "streljati" po petelinu. Ta pa se za moje početje ni zmenil, vse prevč je bil zaverovan v svojo svatovsko pesem. "Dobro jutro moj črni svat, lep si mi in ponosen in kokoške ti ne bodo ušle, jaz pa te hočem le za spomin, zato le mirno svatuj". Kakor da bi razumel te moje misli, je ostal in mi še naprej poziral. Tedaj so skozi macesne prodrli sončni žarki, ko se je sonce dvignilo iznad Koširjevca. Doživel sem čudovito lep trenutek, ki mi ga je po-

darila večno lepa narava. Srce je nemo vriskalo od radosti, oči so se pohlepno pasle ob tej enkratni lepoti.

Potem je moj skrivnostni črni svat nenadoma kakor se je pojavil tudi odšel. Najbrž je šel k svojim nevestam. Nisem jih slišal, toda zagotovo so bile kje v bližini. Pod vtisom lepega doživetja z bogatim plenom v aparatu sem tudi jaz nadaljeval svojo pot. Na Koširjevcu, kjer je lep razgled, sem se ustavil in dolgo, dolgo občudoval pokrajino okrog sebe. Da, srečni smo, ko živimo na tako lepem koščku te nemirne zemeljske oble. Srečni in svobodni in nikoli ne pozabimo tistih, ki so zato svobodni in srečni dali svoja mlada življenja. Prav teh bregovih in gozdovih so krvaveli.

Zazrl sem se v zasnežen Blegoš pred sabo in nameril svoj korak v hoste pod njegovo vznožje - na Murove.

Polajnar Vladimir

ŠD ŽELEZNIKI

Športno društvo - ŠD Železniki so ustanovili smučarski zanesenjaki že pred leti. Najprej se je smučanje razvijalo v takratnem TVD Partizan Selca, kasneje pa je ta dejavnost prerasla lokalne okvire in zajela tudi druga področja Selške doline. ŠD ALPLES razvija letne športe, ŠD Železniki pa zimske športe v dolini. Pokroviteljstvo nad ŠD Železniki je prevzela TOZD "ISKRA" Železniki in doslej druge delovne orga-

nizacije v dolini ne čutijo potrebe, da bi sodelovale v kakršni koli neposredni menjavi v športni dejavnosti Selške doline in raje vidijo, da se mladina "športno udejstvuje" po gostilnah ipd. Zaradi nerazumevanja drugih DO bomo morali preimenovati ŠD Železniki v ŠD ISKRA Železniki, ker je praktično ISKRA edini mecen našega društva.

Nekateri začetniki društvene dejavnosti delajo še sedaj in so vedno lahko za vzgled mladini. To so: Benedičič Jože, Drol Viko, Kramar Marjan, Polajnar Mirko, Freljih Jože in drugi.

Društvo ima svoj program dela, ki ga izvršuje tekoče, nekatere stvari pa zahtevajo več časa. Osnovne postavke v programu so:

1. Razširitev zimskih športov v Selški dolini do take mere, kot so za to dani naravni pogoji.
2. Vzgoja kadrov in tekmovalcev v posameznih zimskih športih (alpsko smučanje, sankanje in mogoče kasneje tudi teki in skoki).
3. Skrb in pomoč pri množičnem razvoju smučanja v osnovnih šolah, ker naj bi bile šole osnovni nosilec dejavnosti, kot je to že pri rokometu.
4. Razširitev obstoječih smučišč, ki so opremljena z vlečnicami tudi na druge kraje v Selški dolini (npr. Bele Trate, morda v Davči idr.)
5. Vzgoja tekmovalcev, funkcionarjev, in trenerjev v vseh smereh (osebnostna, poklicna in športna vzgoja).
6. Pridobiti moramo poklicnega trenerja.
7. Kupiti moramo dva kombija za smučarsko dejavnost.
8. Vsi sodelavci v društvu naj bi bili odgovorni člani naše samouravljalske demokratične družbe.

V sezoni 1979/80 je društvo odstopilo vlečnico na Soriški planini v upravljanje novi DO "Sport in rekreacija" in ni bilo več obremenjeno s problemi v zvezi z njenim vzdrževanjem.

Vsi člani društva, ki so redno trenirali, so imeli redne treninge na Soriški planini in na Starem vrhu in udeleževali so se vseh tekem, na katerih so imeli pravico nastopanja. Pripravili smo vse tekme, ki so bile v naši organizaciji v okviru tekmovalnega koledarja Smučarske zveze Slovenije in Gorenjske tekmovalne skupine ter FIS tekmo, dne 23. decembra 1979.

Organizacija je v zadnji sezoni šepala, ker so ljudje vse manj pripravljeni žrtvovati svoj prosti čas v take namene. (za vsako tekmo je potrebno 25 ljudi!)

Naši otroci so se v pretekli sezoni nasmučali kot že dolgo ne, vsi so dobili od kluba smučil ter letno karto za žičnice na Starem vrhu in Soriški planini ob 20 % soprispevku iz lastnega žepa. V našem klubu lahko smuča vsakdo, ne glede na to, kako bogati so starši. V drugih klubih npr. v Ljubljani smučajo lahko le otroci premožnih staršev, ker je treba vse plačati iz lastnega žepa.

Velika zasluga gre zato kolektivu ISKRE v Železnikih, ki nam pomaga po svojih najboljših močeh in tako omogoča, da se smučanje v Selški dolini razvija. Upamo, da bomo podoben razcvet kot pred leti, ko so bili naši tekmovalci v vrhu jugoslovanskega smučanja, spet dosegli.

Vsi sodelavci ŠD Železniki in vsi starši tekmovalcev smo zelo hvaležni DO ISKRI Železniki za dosedanje pomoč in upamo, da se bomo v prihodnosti lahko veselili uspehov našega skupnega dela.

Predsednik ŠD
Možgan Jože, dr.

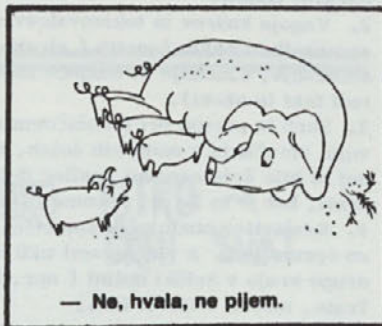
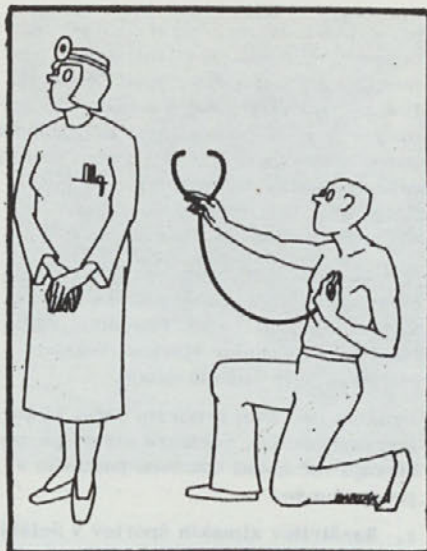

Ti kar brez skrbi popij!
Zaradi pitja se prijavljajo
samo še ženske.

Paolo se v družbi baha, da se že dvajset let vozi z vlakom zastoj.
»Kako pa to narediš?«
»Počakam, da gre kdo na stranišče, čez nekaj časa potrkam in rečem: Kontrola vozniških kart. Dajte mi vozovnico kar pod vratil!«

Mati očetu:
»Vidiš, kakšnega sina imaš! Gotovo bo končal na vislicah.«
»Nikar ne bodimo pesimisti! Mogoče bo pomiloščen.«

Muzika je ključ do ženskega srca, posebno če pride iz dobrega tranzistorja.

— Ne, hvala, ne pijem.

Sodnik vpraša ponesrečenca.
»Ali niste takoj po nesreči izjavili,
da niste poškodovani?«

»Seveda sem, a povedati vam moram, kako je bilo. Pejhal sem se z vozom, lepo in mirno po cesti. Nenadoma je pridrvel avto in naju s konjem vred zbil v jarek. Ležal sem na hrbtu, z nogami v zraku in moj, stari dobri konj tudi. Tedaj je voznik prišel do naju. Ko je videl, da ima konj zlomljeno nogo, je brez besed potegnil revolver in ga ustrelil. Nato je pogledal mene in vprašal: Ste tudi vi ranjeni?«

Danilo Gorinšek:

NOGOMETAŠKA

Od rojstva zlate imam noge,
adijo, ljubca, starši
in zbogom vsi tovarši,
dopolnil dosti let sem že,
od rojstva zlate imam noge
in čvrste sem postave
od nog navzgor do glavé!
Očetov dom, ti, na slovo!
Kdor ni za bolji rabo,
naj varje dom in baba
al v šolah beli si glavo!
Jaz zlatih nog sem in zato
zdaj nič več ne učim se,
za žogo le podim se.
Fusbalski stan je spoštovan,
kdor je za žogo rojen,
mu je denar usojen.
Naj prvi stan — fusbalski stan:
fusbaler brca tja v en dan,
klub dati dnar voljan je
in avto, stanovanje!

Glasilno izdaja "ISKRA" -
Široka potrošnja - TOZD,
Tovarna elektromotorjev
in gospodinjstkih aparatov
Železniki.

Ureja uredniški odbor:
Odgovorni urednik-Polajnar
Vladimir, tehnični urednik-
Tarfila Lojze, fotoduku-
mentacija - Pintar Jože,
Člani: Megušar Lojze,
Pertovt Zdravka, Peternelj
Marjan in Zgaga Stane.

Naklada: 850 izvodov

Po mnenju Sekretariata za
informacije SRS šteje
"ELEKTROMOTOR" med proiz-
vode, za katere se ne pla-
čuje prometni davek.

Tisk DU Kranj

